

การจัดการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ Sports Management for Excellence

บรรจบ บุญจันทร์^{1*}, อริสา นพคุณ², และมยุรฉัตร จรรย์ญา³
Banjob Boonchan^{1*}, Arisa Nopakun², and Mayurachat Jarunya³

^{1*} กลุ่มวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา 30000

² นักวิชาการอิสระ

³ สาขาวิชาเทคโนโลยีดิจิทัลมีเดีย คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา 30000

¹ Department of Educational Administration, Faculty of Education, Nakhon Ratchasima Rajabhat University, Nakhon Ratchasima 30000, Thailand.

² Independent Academician

³ Department of Digital Media Technology, Faculty of Science and Technology, Nakhon Ratchasima Rajabhat University, Nakhon Ratchasima 30000, Thailand.

Corresponding Author, E-mail : banjobbun21@gmail.com

Received: 22 September 2023, Revised: 3 November 2023, Accepted: 6 November 2023

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ กีฬาช่วยพัฒนาสุขภาพและพละนาถยที่ดืของประชาชน และสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากกีฬา การจัดการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศจะต้องอาศัยองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น การสนับสนุนและการจูงใจ ความพร้อมของนักกีฬา การบริหารจัดการองค์กร วิทยาศาสตร์การกีฬา สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ผู้ฝึกสอน ผู้เชี่ยวชาญกีฬา การคัดเลือกนักกีฬา การฝึกซ้อม การจัดประสบการณ์ในการแข่งขัน งบประมาณ เป็นต้น มีแนวโน้มที่จะนำเวชศาสตร์การกีฬาและเทคโนโลยีมาใช้เพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะองค์ความรู้และงานวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา โครงสร้างและกระบวนการจัดการพื้นฐานที่สำคัญ ได้แก่ ระบบฐานข้อมูลนักกีฬาเยาวชน ระบบการให้เงินอุดหนุนอย่างมีประสิทธิภาพ ระบบการคัดเลือกผู้ฝึกสอนกีฬา เป็นต้น นอกจากนี้ยังต้องอาศัยนโยบายที่สำคัญและมีความชัดเจน เช่น การจัดสรรงบประมาณที่เน้นผลสำเร็จในการจัดการกีฬาโดยมีคณะกรรมการการศึกษาความเป็นไปได้ที่จะลงทุน นโยบายการเพิ่มจำนวนนักกีฬาใหม่เพื่อสร้างความต่อเนื่อง นโยบายการพัฒนา นักกีฬาที่มีพรสวรรค์ขึ้นมาทดแทนอย่างต่อเนื่อง นโยบายด้านการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระดับชาติและนานาชาติซึ่งจะช่วยพัฒนาความสามารถนักกีฬาอย่างยั่งยืน นโยบายด้านการช่วยเหลือทางการศึกษาและอาชีพหลังการเป็นนักกีฬา ซึ่งเป็นการสร้างความรู้สึกรักมั่นและเป็นหลักประกันให้นักกีฬามุ่งมั่นและทุ่มเท นอกจากนี้ควรจัดทำแผนระยะยาวสำหรับการผลิตและพัฒนาบุคลากรกีฬาของชาติในแต่ละวิชาชีพให้ได้มาตรฐานและเพียงพอ และการกีฬาแห่งประเทศไทยควรจัดทำแพลตฟอร์มดิจิทัลกลางเพื่อให้ทุกหน่วยงานด้านการกีฬาใช้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

คำสำคัญ : การจัดการกีฬา, ความเป็นเลิศ, ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการกีฬา

Abstract

This article aims to study sports management for excellence. Sports help improve the health and wellbeing of people and create economic value from sports. Sports management for excellence requires elements such as support and motivation, athlete readiness, organizational management, sports science, venues, equipment and facilities, coaches/sport experts, selection of athletes, training, organizing competition experience, budget, etc. There is a tendency to use more sports medicine and technology, especially knowledge and research in sports science and technology. Important basic management structures and processes include a youth athlete database system, an efficient subsidy system, a sports coach selection system, etc. It also requires important and clear policies such as budget allocation that emphasizes results in sports management, with a commission studying the possibility of investing, a policy to increase the number of new athletes to create continuity, a policy to continuously develop and replace talented athletes, a policy to participate in national and international sporting events, which will help develop sustainable athletes' abilities, a policy to support education and career after sports that creates a sense of security and guarantees athletes to strive and dedicate. In addition, long-term plans should be made for the production and development of national sports personnel in each profession to meet standards and sufficiently, and the Sports Authority of Thailand should create a central digital platform for all sports agencies to use as the same standard.

Keywords : Sports management, Excellence, Factors affecting sports management

1. บทนำ

แนวโน้มและทิศทางการกีฬาของหลายประเทศต่างมีความตระหนักในเรื่องของการพัฒนาสุขภาพและพละการที่ดีของประชาชน เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์แข็งแรงทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งจะนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนาการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของชาติ เพื่อสร้างชื่อเสียงสร้างเกียรติภูมิให้แก่ประเทศ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2566) ทั้งยังสามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากกีฬา สร้างความรักความสามัคคี พัฒนาระเบียบวินัย ฝึกจิตใจให้รู้จักแพ้ รู้จักชนะ และรู้จักถ่อมตัว รวมถึงส่งเสริมพัฒนาการทางด้าน ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (พงษ์เกษมสิงห์รุ่งเรือง, 2564) ดังนั้นควรส่งเสริมให้เยาวชนเล่นกีฬา ซึ่งการเล่นกีฬาอาจจะนำไปสู่อนาคตที่ไกลกว่าที่คิด

การส่งเสริมให้เยาวชนมีการพัฒนาความเป็นเลิศทางด้านกีฬาไปสู่ความสำเร็จในอนาคตจะต้องประกอบด้วย การสนับสนุนจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจำนวนมาก ผู้ปกครองและเยาวชนยังขาดความพร้อมและโอกาสในการพัฒนาความเป็นเลิศทางด้านกีฬา ผู้บริหารทุกระดับควรพยายามแสวงหาความร่วมมือกับเครือข่ายต่าง ๆ ในการพัฒนาความเป็นเลิศทางด้านกีฬาให้กับเยาวชน ซึ่งต้องอาศัยองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น การส่งเสริม สนับสนุนและการจูงใจ, ความพร้อมของนักกีฬา, การบริหารจัดการองค์กร, วิทยาศาสตร์การกีฬา,

สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก, ผู้ฝึกสอน/ผู้เชี่ยวชาญกีฬา, การคัดเลือกนักกีฬา, การฝึกซ้อม, การจัดประสบการณ์ในการแข่งขัน, งบประมาณ ซึ่งจะทำให้การกีฬาเกิดการพัฒนาไปอย่างมีระบบและก้าวสู่ความเป็นเลิศ (บงกช จันทรสุขวงศ์, ปัญญา สังขวดี, ทวีทรัพย์ เขยผักแว่น และพงษ์เอก สุกใส, 2562), การวางแผน การจัดองค์กร การนำองค์กร การควบคุมงาน (ฤทธิกร เกียรติกุลภักดี, สมเกียรติ ตุ่นแก้ว และไพโรธ รัตนชวงศ์, 2564), การเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายนักกีฬา เวชศาสตร์การกีฬา, จิตวิทยาการกีฬา, โภชนาการทางการกีฬา และเทคโนโลยีทางการกีฬา (พัชรินทร์ ปาวะลี, อาพัทธ์ เตียวตระกูล และทัศนารุชาติ, 2564) บทความวิชาการนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอมุมมองเกี่ยวกับการจัดการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนานักกีฬาด้านหลักวิทยาศาสตร์การกีฬา และสามารถนำไปเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายสู่ความเป็นเลิศด้านการจัดการแข่งขันต่อไป

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อศึกษาความสำเร็จของการพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศ
- 2.2 เพื่อศึกษาลักษณะการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย
- 2.3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการแข่งขันกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ
- 2.4 เพื่อศึกษาเงื่อนไขสู่ความสำเร็จ

3. ขอบเขตของเนื้อหา

การจัดการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับความสำเร็จของการพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศ ลักษณะการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการแข่งขันกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ และเงื่อนไขสู่ความสำเร็จ

4. นิยามศัพท์

4.1 การจัดการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ หมายถึง กระบวนการจัดการทางด้านกีฬาในการแข่งขันกีฬา โดยมีการนำองค์ความรู้ด้านเวชศาสตร์การกีฬามาใช้ในการเตรียมและส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาทั้งในระดับชาติและนานาชาติ รวมทั้งนำเทคโนโลยีทางการกีฬาเข้ามาช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล ที่มุ่งหวังทางประสิทธิภาพของนักกีฬาให้ได้รับโอกาสที่จะแสดงความเป็นเลิศทางกีฬาเพื่อเป็นผู้ชนะเลิศในโอกาสต่อไป

4.2 ความสำเร็จของการพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศ หมายถึง ผลการบริหารจัดการแข่งขันกีฬาอันเกิดจากการพัฒนาระบบที่สำคัญจำเป็น นโยบายหลักที่เป็นปัจจัยนำเข้า นโยบายด้านการพัฒนาระบบการนโยบายการพัฒนาระบบปฏิบัติการ และกลยุทธ์เชิงรุก

4.3 การจัดสรรงบประมาณรายจ่าย หมายถึง ปัจจัยสนับสนุนไปสู่ผลสำเร็จการพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศ ซึ่งประกอบด้วยงบประมาณสนับสนุนระบบการพัฒนานักกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ งบประมาณพัฒนาบุคลากรกีฬาของประเทศ และงบประมาณจัดสร้างศูนย์ฝึกกีฬาแห่งชาติส่วนกลาง

4.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการแข่งขันกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ หมายถึง องค์ประกอบที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศขององค์กรจากการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ ได้แก่

นโยบายสาธารณะ ภาวะผู้นำ ยุทธศาสตร์ การแบ่งส่วนกลุ่มเป้าหมาย อำนาจอย่างชาญฉลาด วัฒนธรรมองค์กร ระบบปฏิบัติการ ประสิทธิภาพการบริหารองค์กรเพื่อความเป็นเลิศ และผลผลิตองค์กรเพื่อความยั่งยืน

5. การจัดการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ

ปัจจุบันการพัฒนากีฬาไปสู่ความเป็นเลิศ ได้มีการนำองค์ความรู้ด้านเวชศาสตร์การกีฬาที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน บำบัดรักษา และฟื้นฟู สภาพร่างกายของนักกีฬาให้สมบูรณ์ มาใช้ในการเตรียมและส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาทั้งในระดับชาติและนานาชาติ รวมทั้งนำเทคโนโลยีทางการกีฬาเข้ามาช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลการเคลื่อนไหวของร่างกายทางด้านเทคนิค ทักษะ การประเมินผล และรายงานผลการแข่งขันกีฬาที่ถูกต้อง รวดเร็ว โดยอุปกรณ์ดังกล่าวจะเชื่อมโยงกับระบบคอมพิวเตอร์เพื่อติดตามสมรรถภาพของนักกีฬา ตั้งแต่การเก็บข้อมูลสถิติที่ได้จากการฝึกซ้อม สภาพแวดล้อมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำเวลา และประสิทธิภาพของนักกีฬา เพื่อช่วยป้องกันและลดโอกาสที่จะเกิดการบาดเจ็บระหว่างการฝึกซ้อมของนักกีฬาหลายประเทศที่มีความเป็นเลิศทางด้านการกีฬา จึงมีแนวโน้มในการเตรียมนักกีฬาที่จะเข้าแข่งขันกีฬาด้วยการนำเทคโนโลยีทางการกีฬาเข้ามาประยุกต์ใช้ในการพัฒนางานการกีฬาอย่างแพร่หลาย ด้วยการคิดค้นเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ทันสมัยเพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้แก่กีฬาให้เต็มศักยภาพสูงสุด (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2562) โดยตัวอย่างเทคโนโลยีทางการกีฬาที่น่าสนใจ มีดังนี้

5.1 เทคโนโลยีด้านกีฬา (Sports Tech Startups) เป็นการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยพัฒนานักกีฬาให้เล่นได้ดีขึ้นและแข็งแกร่งขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่มุ่งไปทางอุปกรณ์สวมใส่ติดตัวอัจฉริยะ

5.2 การนำข้อมูลที่มีขนาดใหญ่ (Big Data) เข้ามาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อช่วยในการพัฒนาศักยภาพนักกีฬาให้ดียิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น นักกีฬาเรือพายทีมชาติสหราชอาณาจักรที่ได้นำ Big Data เข้ามาใช้ในการเก็บสถิติการฝึกซ้อมและวิเคราะห์ข้อมูลของนักกีฬา เพื่อหารูปแบบการฝึกซ้อมที่เหมาะสม ทำให้ทีมเรือพายของสหราชอาณาจักรสามารถคว้าเหรียญทองจากการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกได้ทุกครั้ง นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1984 (พ.ศ. 2527) เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

5.3 การแข่งขันฟุตบอลโลก 2018 ทางสหพันธ์ฟุตบอลนานาชาติ (ฟีฟ่า) ได้นำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยในการตัดสินเพื่อให้เกมดำเนินไปอย่างถูกต้องที่สุด

จะเห็นว่าการพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศให้เกิดผลสำเร็จเป็นรูปธรรม ไม่เพียงความสามารถเฉพาะตัวของนักกีฬา การฝึกเล่นเป็นทีม การวางแผนและภาวะผู้นำของผู้ฝึกสอนกีฬานั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการนำองค์ความรู้และงานวิจัยด้านเวชศาสตร์การกีฬาและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการเตรียมและส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาในทุกๆระดับ เพื่อหารูปแบบการฝึกซ้อม ภายใต้หลักการความเหมาะสมและความสมดุลเพื่อการพัฒนาศักยภาพของนักกีฬาให้เต็มศักยภาพสูงสุด รวมทั้งการกำหนดนโยบายกีฬาเพื่อความเป็นเลิศที่ชัดเจนและสอดคล้องกับทิศทางการกีฬาหรือเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย นอกจากนี้ควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับความสำเร็จของการพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศ ลักษณะการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการแข่งขันกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ และเงื่อนไขสู่ความสำเร็จ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 ความสำเร็จของการพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศ

องค์กรกีฬาที่รับผิดชอบการบริหารกีฬาเพื่อความสำเร็จในหลายประเทศที่ประสบความสำเร็จจากการแข่งขันกีฬา ได้เน้นความสำคัญในการวางระบบการจัดการกีฬาอย่างต่อเนื่องอย่างน้อย 10 ปี โดยนำรูปแบบสมรรถนะสูงของการจัดการกีฬา (The High Performance Model of Sport Management) ซึ่งได้ออกแบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการเพื่อเตรียมนักกีฬาสู่โอลิมปิกอย่างมีระบบ เน้นการพัฒนาศักยภาพของนักกีฬาในแต่ละช่วงอายุ เพื่อใช้ในการพัฒนาทักษะกีฬาแต่ละประเภทกีฬาอย่างเหมาะสม การใช้รูปแบบสมรรถนะสูงของการจัดการกีฬานั้น จำเป็นต้องมีโครงสร้างและกระบวนการจัดการพื้นฐานที่สำคัญ (สมทบ จิตะฐาน, 2561) เช่น 1) ระบบฐานข้อมูลนักกีฬาเยาวชนเพื่อค้นหานักกีฬาที่มีพรสวรรค์ทั่วประเทศอย่างเป็นธรรม 2) ระบบการให้เงินอุดหนุนอย่างมีประสิทธิภาพ 3) ระบบการคัดเลือกผู้ฝึกสอนกีฬาเพื่อฝึกอบรมและพัฒนาความรู้ให้ก้าวสู่ระดับโลก 4) ระบบการให้เงินทุนงานวิจัยเชิงปฏิบัติการด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา การแพทย์กีฬา และเทคโนโลยีกีฬา 5) ระบบการคัดเลือกนักกีฬาพรสวรรค์เข้าร่วมเฉพาะการแข่งขันกีฬาระดับโลก 6) ระบบการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกด้านกีฬาที่มีประสิทธิภาพสูงระดับโลก 7) ระบบการอบรมบุคลากรด้านการจัดการกีฬาที่มีคุณภาพเพื่อมาทำงานในอนาคต 8) ระบบการตรวจสอบและประเมินการพัฒนานักกีฬาอย่างต่อเนื่อง 9) ระบบด้านเทคโนโลยีและอุปกรณ์ฝึกซ้อมระดับโลก 10) ระบบเครือข่ายเพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างบุคลากรในสถาบันศึกษาและสมาคมกีฬา สอดคล้องกับผลการศึกษาของลัดดา เรืองมโนธรรม และสืบสาย บุญวีรบุตร (2559) ที่ได้สังเคราะห์ปัจจัยและแนวทางในการพัฒนานักกีฬาสู่ความเป็นเลิศ กำหนดเป็น 4 เสาหลัก 13 ปัจจัย ที่ต้องกำหนดเป็นนโยบาย อันจะเป็นตัวเร่งสู่ความสำเร็จ ดังนี้

1. นโยบายหลักที่เป็นปัจจัยนำเข้า นโยบายหลักที่เป็นปัจจัยนำเข้า เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนด้านการเงินและงบประมาณ องค์กรและการบริหารระบบจัดการองค์กร และโครงสร้างนโยบายและนโยบายการกีฬา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

1.1 นโยบายการสนับสนุนด้านการเงินและงบประมาณ

1.1.1 การสนับสนุนทางการเงิน และคุณภาพของระบบการใช้เงินที่คุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด โดยจัดหาแหล่งทุนและจัดสรรเงินสนับสนุนที่เพียงพอเหมาะสมและมั่นคง แม้มีการเปลี่ยนรัฐบาล จัดกระบวนการที่สะท้อนความตั้งใจในการลงทุนทางการกีฬา มีพระราชบัญญัติการกีฬาและกระบวนการสนับสนุนการกีฬาอย่างเป็นรูปธรรม มีกฎหมายช่วยเหลือและเปิดโอกาสให้มีการสนับสนุนการกีฬามากขึ้น

1.1.2 การจัดสรรงบประมาณแนวใหม่ที่หลายประเทศได้เน้นเป็นพิเศษคือผลสำเร็จในการจัดการทางการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ โดยมีคณะกรรมการเพื่อพัฒนานักกีฬาเป็นเลิศ ศึกษาความเป็นไปได้และมีมติที่จะลงทุนโดยพิจารณาจากความคุ้มค่าต่อเป้าหมาย การเพิ่มเหรียญ และเพิ่มชนิดกีฬา

1.2 นโยบายด้านองค์กรและการบริหารระบบจัดการองค์กร

1.2.1 องค์กรหลักและการจัดการองค์กร ประเทศไทยมีรัฐบาลคือ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นเจ้าภาพหลักในการพัฒนาการกีฬาและนักกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ มีการบริหารจัดการแบบรวมอำนาจสู่ศูนย์กลางโดยผ่าน 2 หน่วยงาน คือ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ทำหน้าที่ในการจัดการด้านการพัฒนานักกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ และกรมพลศึกษา เป็นหน่วยงานหลักร่วมซึ่งเป็นบริบททางโครงสร้างการบริหารที่ไม่ซับซ้อน เพราะอยู่ภายใต้กระทรวงเดียวกัน หากกำหนดกรอบหน้าที่ บทบาทและการสอดประสานกัน จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่พัฒนานักกีฬาเพื่อความเป็นเลิศมีประสิทธิภาพ

1.2.2 องค์การร่วมในการพัฒนานักกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ เกือบทุกประเทศ (ยกเว้นสหรัฐอเมริกา) มีองค์การร่วมพัฒนานักกีฬาล้ายกัน ได้แก่ 1) คณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทย 2) สหพันธ์กีฬานานาชาติ 3) สมาคมกีฬาแห่งประเทศไทย และ 4) สมาคมกีฬาจังหวัด

1.2.3 องค์การและหน่วยงานสนับสนุนการขยายฐานนักกีฬาใหม่และนักกีฬาที่มีพรสวรรค์ ต้องการหน่วยงาน/องค์การสนับสนุนด้านสุขภาพและการออกกำลังกายทุกระดับอย่างมีคุณภาพตลอดชีวิต รวมถึงการพัฒนากีฬาเป็นเลิศระดับรากหญ้าและชุมชน

1.2.4 การบริหารระบบจัดการองค์กร พัฒนาระบบการบริหารจัดการสมาคมกีฬาแห่งประเทศไทย แบบมืออาชีพ ควรประกอบด้วย 1) คณะกรรมการอำนวยการ ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและติดตามการดำเนินงาน 2) คณะกรรมการบริหาร มีผู้จัดการสมาคม (CEO) ที่จ้างโดยสมาคมหรือกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา 3) คณะกรรมการสมาคมกีฬา เป็นผู้ทรงคุณวุฒิมาจากการสรรหา เช่น ฝ่ายนักกีฬาฝ่ายแพทย์ ฝ่ายกฎหมาย เป็นต้น ทำหน้าที่ให้ความเห็น คำแนะนำ แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

1.3 โครงสร้างนโยบายและนโยบายการกีฬา

กระบวนการคิดในการกำหนดตัวแปรเพื่อสร้างและพัฒนาโครงสร้างของปัจจัย (นโยบาย) ที่เป็นแก่น เช่น เพิ่มเหรียญ และเพิ่มชนิดกีฬา ในการพัฒนาการกีฬาและนักกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ ทุกประเทศมีแนวทางและกระบวนการความคิดใกล้เคียงกันคือ ความยั่งยืน ต่อเนื่อง ยาวนาน เป็นเลิศ มีประสิทธิผลที่กำหนดการดำเนินการและการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

2. นโยบายด้านการพัฒนากระบวนการ

นโยบายด้านการพัฒนากระบวนการจะเกี่ยวข้องกับการเพิ่มจำนวนผู้เข้าร่วมและนักกีฬาใหม่ การวิจัยทางวิทยาศาสตร์ การพัฒนานักกีฬาที่มีพรสวรรค์ ศูนย์ฝึกกีฬาแห่งชาติและสิ่งอำนวยความสะดวกผู้ฝึกสอนกีฬา เจ้าหน้าที่ และการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระดับชาติและนานาชาติ โดยมีสาระสำคัญดังนี้

2.1 นโยบายด้านการเพิ่มจำนวนผู้เข้าร่วม และนักกีฬาใหม่ เป็นนโยบายฐานรากสำคัญของวงจรพัฒนาการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศที่สร้างความต่อเนื่อง ยั่งยืน และมีประสิทธิผล

2.2 นโยบายด้านการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ผลการศึกษาจะเป็นส่วนสำคัญในการจัดเตรียมข้อมูลเพื่อตอบคำถามได้ในทุกระดับ ทั้งระดับมาโคร (Macro Level) ระดับมีโซ (Meso Level) ศึกษาตามความจำเป็นและลำดับความเร่งด่วนในแต่ละปัจจัย รวมถึงการวิจัยในระดับไมโคร (Micro Level) ที่เจาะลึกบุคคลทั้งตัวนักกีฬา คุณภาพผู้ฝึกสอนกีฬา คุณภาพโปรแกรมการฝึก และการสนับสนุนด้านต่าง ๆ

2.3 นโยบายด้านการพัฒนานักกีฬาที่มีพรสวรรค์ ประเทศไทยมีโครงการ Sport Heroes ซึ่งตามขั้นตอนการพัฒนานักกีฬาที่มีพรสวรรค์สู่ความเป็นเลิศมีดังนี้ 1) ระบบการค้นหาความมีพรสวรรค์ (Talent Detection) 2) การระบุคุณลักษณะ (Talent Identification) 3) การคัดเลือกนักกีฬาที่มีพรสวรรค์ (Talent Selection) 4) การถ่ายโอนนักกีฬา ไปเล่นกีฬาชนิดใหม่ในกลุ่มที่ใช้สมรรถภาพเดียวกันที่ระบุไว้ได้

2.4 นโยบายด้านศูนย์ฝึกกีฬาแห่งชาติและสิ่งอำนวยความสะดวก โดยควรจัดตั้งเป็น 1) ศูนย์ฝึกแห่งชาติ (National Training Center) หรือศูนย์ฝึกกีฬาเป็นเลิศ 2) สถาบันการกีฬาและสถาบันวิชาการ (Institute of Sport and Institute of Sport Academy) ที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วนและทันสมัยในการเก็บตัวฝึกซ้อมระยะยาว โดยไม่ต้องเดินทางไปเก็บตัวฝึกซ้อมต่างประเทศ

2.5 นโยบายด้านผู้ฝึกสอนกีฬา เจ้าหน้าที่ การพัฒนาผู้ฝึกสอนกีฬา และเจ้าหน้าที่ควรพัฒนาศักยภาพผู้ฝึกสอนกีฬาเชิงรุก ทั้งการส่งออกผู้ฝึกสอนกีฬาไทยไปเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาต่างประเทศ หรือการจ้างผู้ฝึกสอน

กีฬาจากต่างชาติ ควรระบุในสัญญาการจ้างว่าจะต้องมีผู้ฝึกสอนกีฬาไทยติดตามเพื่อศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตลอดการจ้าง

2.6 นโยบายด้านการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระดับชาติและนานาชาติ ต้องสร้างมาตรฐานการจัดการแข่งขันภายในประเทศ จัดทำปฏิทินการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ที่มีเป้าหมายพัฒนานักกีฬาทุกกลุ่มรวมทั้งเป็นการคัดเลือกตัวนักกีฬาทิมชาติเพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสในการแข่งขันระดับนานาชาติ

3. นโยบายการพัฒนาระบบปฏิบัติการ

นโยบายการพัฒนาระบบปฏิบัติการจะเกี่ยวข้องกับการพัฒนานักกีฬาเป็นเลิศ รางวัลและสื่อการสนับสนุนจากภายนอก โดยมีสาระสำคัญดังนี้

3.1 นโยบายด้านระบบการปฏิบัติการในการพัฒนานักกีฬาเป็นเลิศ ควรมีการตั้งเป้าประสงค์และการปฏิบัติงานตามความสำเร็จ กำหนดคุณสมบัติและการคัดสรรนักกีฬาที่มีพรสวรรค์

3.2 นโยบายด้านรางวัล การช่วยเหลือด้านการศึกษาและอาชีพหลังการเป็นนักกีฬา เป็นการสร้างความรู้สึกมั่นคง มีหลักประกัน ให้นักกีฬามุ่งมั่นและทุ่มเท ดังนี้

3.2.1 รางวัลและประเภทการให้รางวัล 1) พุทธสวัสดิกะที่ปัก อาหาร ฝึกซ้อมในศูนย์ฝึกแห่งชาติ 2) ให้เงินรางวัลกับการได้เหรียญจากการแข่งขันโอลิมปิก 3) เงินโบนัส 4) เงินกระตุ้น (Incentive Reward) ทั้งเงินสนับสนุนพิเศษสำหรับการฝึกซ้อมในปีถัดไป การจ้างผู้ฝึกสอนกีฬา 5) พุทธเพื่อการแข่งขัน

3.2.2 การช่วยเหลือด้านการศึกษา นักกีฬาเยาวชนทั้งระดับมัธยมศึกษาและระดับมหาวิทยาลัยทุกประเทศและประเทศไทยมีรูปแบบคล้ายกัน คือ การให้ทุนการศึกษา ช่วยประสานกับสถานศึกษา จัดรถรับส่งกับสถานศึกษา จัดครูและติวเตอร์มาช่วยเหลือนักกีฬาในศูนย์ฝึกกีฬา

3.2.3 การช่วยเหลือด้านอาชีพ จัดโครงการเสริมทักษะการอาชีพ การจัดหางานให้ทำนอกฤดูการแข่งขัน จ้างให้นักกีฬาทำงานที่สมาคมกีฬาและกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

3.2.4 การช่วยเหลือหลังเลิกเล่นกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา หรือสมาคมกีฬา ควรมีหน่วยงานรับผิดชอบ จัดระบบติดตามเพื่อให้การช่วยเหลือนักกีฬารวมถึงนักกีฬาโอลิมปิกที่ไม่ได้เหรียญ นักกีฬาที่บาดเจ็บจากการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก เช่น การให้อาชีพ เงินเดือน เบี้ยเลี้ยง หรือรูปแบบอื่น ๆ

3.3 นโยบายด้านสื่อและการสนับสนุนจากภายนอก วิธีการและกระบวนการการใช้สื่อมีผลโดยตรงต่อการพัฒนานักกีฬาและการกีฬา และมีผลทางอ้อมต่อการส่งเสริมการกีฬาของสังคม ในรูปแบบ 1) การสร้างกระแสปรับเปลี่ยนค่านิยม ความรู้สึกและทัศนคติของสังคมต่อการกีฬา 2) การเชิดชูเกียรติ คุณค่า แทนราคาของการได้เหรียญ สร้างความภาคภูมิใจ และแรงบันดาลใจ ทุกประเทศที่มีความก้าวหน้าทางกีฬาไม่ได้ให้ราคามากกว่าคุณค่า

4. กลยุทธ์เชิงรุก

กลยุทธ์เชิงรุกจะเกี่ยวข้องกับการสร้างสัญลักษณ์ความเป็นเลิศ และการค้นหาและคัดเลือกนักกีฬา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

4.1 การสร้างสัญลักษณ์ความเป็นเลิศ การกีฬาแห่งประเทศไทยหรือประเทศไทยควรสร้างแบรนด์ของความเป็นเลิศ (Brand of Excellence) อาจเป็นก้าวสำคัญของวิสัยทัศน์วัฒนธรรมทางการกีฬาไทยต่อกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาในการสร้างและเอื้อให้เกิดบรรยากาศความร่วมมือ

4.2 การค้นหาและคัดเลือกนักกีฬา ระบบการคัดเลือกและพัฒนานักกีฬาเยาวชน (Talent Selection) ถือได้ว่าเป็นรหัสลับของผู้ฝึกสอนกีฬาที่มีความพยายามอย่างมากและใช้เวลาในการค้นหาความสามารถพิเศษเชิงกีฬาที่เหมาะสมของเด็กและเยาวชน เพื่อที่ผู้ฝึกสอนกีฬาจะได้ตัวนักกีฬาที่เหมาะสมกับ

กีฬาประเภทนั้น ๆ และสามารถพัฒนาสู่ความเป็นแชมป์ตามแผนการฝึกซ้อมระยะยาว ที่นำความรู้ทางวิทยาศาสตร์การกีฬามาเพื่อที่จะพัฒนานักกีฬาให้เต็มศักยภาพ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2566)

5.2 ลักษณะการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย

ลักษณะการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายจำแนกตามองค์ประกอบที่เป็นปัจจัยสนับสนุนไปสู่ผลสำเร็จการพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศ พบประเด็นสำคัญ ดังนี้

5.2.1 งบประมาณสนับสนุนระบบการพัฒนานักกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ

งบประมาณส่วนใหญ่ในการพัฒนานักกีฬาเพื่อความเป็นเลิศนำไปใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนระบบการพัฒนานักกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ ถึงร้อยละ 40.77 ส่วนการเลือกสรรนักกีฬาได้รับงบประมาณร้อยละ 2.37 โดยคัดเลือกนักกีฬาเยาวชนอายุระหว่าง 10-18 ปี ที่มีทักษะในชนิดกีฬาประเภทบุคคลที่บรรจุในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก 16 ชนิดกีฬาเข้าร่วมโครงการ 1,200 คน และผู้ฝึกสอน 300 คน (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2562) เพื่อขยายฐานนักกีฬารุ่นเยาว์ที่จะก้าวไปสู่เป็นนักกีฬาทีมชาติส่วนจังหวัดต้นสังกัดจะเป็นหน่วยงานจัดการแข่งขันชิงแชมป์ระดับจังหวัดเพื่อคัดเลือกนักกีฬาเข้าร่วมโครงการ และเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการดำเนินงานระดับจังหวัด คณะอนุกรรมการพัฒนานักกีฬาในระดับภาคส่งให้ฝ่ายกีฬาภูมิภาคเพื่อทำการคัดกรองให้คณะอนุกรรมการดำเนินงานโครงการและขออนุมัติรายชื่อต่อคณะกรรมการบริหารโครงการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนงบประมาณเพื่อเลือกสรรนักกีฬาในระดับท้องถิ่น โดยไม่ปรากฏว่ามีโครงการ/กิจกรรมเพื่อสนับสนุนส่งเสริมและพัฒนานักกีฬาระดับท้องถิ่นเพื่อความเป็นเลิศแต่อย่างใด เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติใดในกฎหมายปกครองส่วนท้องถิ่นและกฎหมายการคลังและภาษีอากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำเงินงบประมาณไปสนับสนุนหรือนำเงินงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปอุดหนุนกิจการกีฬาของท้องถิ่นหรือไม่มีการแสวงหาหลักเกณฑ์และมาตรการทางกฎหมายที่ชัดเจนในการรองรับพัฒนาศักยภาพหรือสนับสนุนการกีฬาของท้องถิ่นโดยตรง (สภาปฏิรูปแห่งชาติ, 2558)

5.2.2 งบประมาณพัฒนาบุคลากรกีฬาของประเทศ

การพัฒนาบุคลากรกีฬาของประเทศได้รับสนับสนุนงบประมาณค่อนข้างน้อย การพัฒนาบุคลากรกีฬาของประเทศไทยได้รับสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ จำนวน 155 ล้านบาท และคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.67 ของงบประมาณการพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศ โดยโครงการพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาได้รับจัดสรรงบประมาณน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.36 (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2562) สัดส่วนงบประมาณที่ได้รับจัดสรรดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ภาครัฐยังไม่ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรกีฬาเท่าที่ควร อีกทั้งผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศของแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติฉบับที่ผ่านมา ได้พบปัญหาอุปสรรคสำคัญ คือ การขาดบุคลากรกีฬาที่มีความรู้ความสามารถในระดับนานาชาติ โดยเฉพาะผู้ฝึกสอนที่มีศักยภาพในระดับนานาชาติ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2566) จากข้อเท็จจริงดังกล่าวนี้ ได้สะท้อนออกมาในรูปของผลงานของนักกีฬาทีมชาติไทยที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย กล่าวคือ ผลการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกและการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ทั้ง 2 มหกรรมกีฬา ไม่สามารถบรรลุผลสัมฤทธิ์ได้ตามเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้

5.2.3 งบประมาณจัดสร้างศูนย์ฝึกกีฬาแห่งชาติส่วนกลาง

ประเทศไทยยังอยู่ในช่วงเริ่มต้นการพัฒนาโครงการจัดสร้างศูนย์ฝึกกีฬาแห่งชาติส่วนกลาง (National Training Center: NTC) ที่เป็นมาตรฐานสากล โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ได้รับจัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดหาสถานที่ฝึกซ้อมกีฬาและค่าปรับปรุง ต่อเติม และซ่อมแซมศูนย์ฝึกกีฬาแห่งชาติคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.18 ของงบประมาณการพัฒนา กีฬาเพื่อความเป็นเลิศ ขณะที่ชนิดกีฬาและจำนวนนักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างประเทศได้มีจำนวนเพิ่มขึ้น กล่าวคือ กีฬาโอลิมปิกฤดูร้อนครั้งที่ 18 (TOKYO 1964) มีจำนวนนักกีฬาเข้าร่วม 5,140 คน 19 ชนิดกีฬา และล่าสุดกีฬาโอลิมปิกฤดูร้อนครั้งที่ 31 (RIO 2016) มีผู้เข้าแข่งขัน 11,551 คน 28 ชนิดกีฬา (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2562) ทำให้ทราบว่าแนวโน้มการเข้าร่วมแข่งขันของนักกีฬาและความหลากหลายของชนิดกีฬานานาชาติได้ขยายตัวมากขึ้นเกือบเท่าตัว ซึ่งสวนทางกับสถานที่ฝึกซ้อมกีฬาของประเทศไทยที่พบว่า สถานที่ฝึกซ้อมไม่เพียงพอที่จะรองรับบางชนิดกีฬา

5.3 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการแข่งขันกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นเลิศขององค์กรจากการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพของกีฬาแห่งประเทศไทย โดยบูรณาการจากองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ เกณฑ์การประเมินความเป็นเลิศขององค์กร (MBNQA และ SE-AM) แนวคิดการบริหารองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ และแนวคิดการใช้อำนาจอย่างชาญฉลาด พบว่ามีปัจจัยที่เกี่ยวข้องรวม 9 ปัจจัย (ประชุม บุญเทียม, 2566) ดังนี้

5.3.1 นโยบายสาธารณะ

เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับบริบทและรายละเอียดของงานและเป้าหมายขององค์กร ประกอบด้วยนโยบายภาครัฐ และภาพลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับตัวปัจจัยที่สำคัญขององค์กร ทั้งภาพภายในและภายนอกที่เป็นตัวกำหนดสภาพแวดล้อมการดำเนินงาน

5.3.2 ภาวะผู้นำ

เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะพฤติกรรมของผู้นำ ลักษณะความโปร่งใส ธรรมาภิบาล ความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ การสร้างประโยชน์ต่อสังคม เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับองค์กรสามารถดำเนินงานได้ถูกต้องตามจริยธรรมครองของกฎหมาย

5.3.3 ยุทธศาสตร์

การจัดทำยุทธศาสตร์ให้เกิดความท้าทาย และมีความได้เปรียบ จัดทำระบบการตัดสินใจและระบบการทำงานที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์ จะทำให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน

5.3.4 การแบ่งส่วนกลุ่มเป้าหมาย

เป็นการผลักดันองค์กรให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ องค์กรภาครัฐจำเป็นต้องกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน (Target Segmentation) ว่านโยบายและกิจกรรมที่กำหนดไว้จะส่งผลกระทบทั้งในทางบวกหรือทางลบในกลุ่มเป้าหมายใด เนื่องจากจะมีความแตกต่างของลักษณะเฉพาะที่เกี่ยวกับพฤติกรรมและความต้องการที่หลากหลาย

5.3.5 อำนาจอย่างชาญฉลาด

การใช้พลังศรัทธา หรืออำนาจละมุน (Soft Power) โดยการโน้มน้าวด้วยการเจรจาต่อรอง หรือการใช้วัฒนธรรมทางการทูตและกิจกรรมกีฬาเข้ามาเป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยงและบูรณาการ

อำนาจในรูปแบบของการประนีประนอมเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาและการสร้างสัมพันธ์ไมตรี ไม่มีการสร้างความเสียหายต่อชีวิต ทรัพย์สินและความเกลียดชังให้เกิดขึ้นของแต่ละฝ่าย

5.3.6 วัฒนธรรมองค์กร

การสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานให้เหมาะสมจะก่อให้เกิดความผูกพัน และส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาสมรรถนะในการทำงานสูงขึ้น และสามารถบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมองค์กร สมาชิกขององค์กรให้การเคารพ ยอมรับ และปฏิบัติตาม

5.3.7 ระบบปฏิบัติการ

การปฏิบัติการขององค์กรเกี่ยวข้องกับบุคลากร สถานที่อุปกรณ์ ข้อมูลข่าวสาร และวิธีการ ในการประเมิงานขององค์กร การประสานงานเชิงระบบจึงมีความสำคัญมาก ดังนั้น องค์กรจึงจำเป็นต้อง มีการออกแบบระบบการปฏิบัติการที่เหมาะสมมารองรับเพื่อเป็นการจัดระเบียบและลำดับขั้นตอนที่ดี

5.3.8 ประสิทธิภาพการบริหารองค์กรเพื่อความเป็นเลิศ

การบริหารจัดการองค์กรให้เกิดประสิทธิผลและความเป็นเลิศนั้น หน่วยงานภาครัฐต้องให้ความสำคัญกับระบบการบริหารองค์กรที่เป็นแกนกลางของการพัฒนาปรับปรุง โดยต้องมีผู้บริหารที่เป็น ศูนย์กลางที่จะเป็นผู้เชื่อมโยงหน่วยงานต่างๆ ภายในองค์กร ให้สามารถดำเนินงาน ประสานสัมพันธ์ และอยู่ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างและพัฒนาศักยภาพทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้ความสามารถ ในบริหารจัดการ การกำกับดูแลให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบเพื่อการส่งเสริมองค์กรไปสู่ความเป็นเลิศ

5.3.9 ผลผลิตองค์กรเพื่อความยั่งยืน

ปัจจัยด้านผลงานและทิศทางในการพัฒนาองค์กรเพื่อความยั่งยืน เกี่ยวข้องกับผลผลิตหรือการ บริการที่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรภายนอกด้านต่าง ๆ ที่จำเป็น ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ เป็น 2 ปัจจัยย่อย ดังนี้

5.3.9.1 ปัจจัยย่อยที่ 1 ประโยชน์สาธารณะ (Public Benefits) โดยภาพรวม คือ การช่วยเหลือ ประชากรที่ตกอยู่ในภาวะที่มีรายได้ต่ำที่ไม่สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุข เนื่องจากขาดแคลน ปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการดำเนินชีวิต คือ ที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม การศึกษา และการสาธารณสุข รัฐบาลจึงจำเป็นต้องมีโครงการในการให้การช่วยเหลือเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น ในการสร้างประโยชน์ ทางสังคมหรือสาธารณะ

5.3.9.2 ปัจจัยย่อยที่ 2 ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ (Economic Benefits) หมายถึง ปัจจัยหลักที่ องค์กรภาครัฐส่วนใหญ่มุ่งเน้นที่ผลักดันเพื่อการสร้างให้เกิดรายได้และการจ้างงาน รวมถึงการลดรายจ่าย ค่ารักษาพยาบาล ในกรณีที่องค์กรสามารถส่งเสริมให้ประชาชนมีร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรงที่เกิดจากการเล่น กีฬาและออกกำลังกาย การกระตุ้นให้เกิดความต้องการในกลุ่มผู้ให้บริการ ในเรื่องการลงทุนและในส่วน ผู้ใช้บริการในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงกีฬา อุตสาหกรรมกีฬา ทำให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจ ของชาติทั้งทางด้านรายได้ การจ้างงานและผลประโยชน์ต่อสุขภาพอนามัยของประชากรของประเทศ

5.4 เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ

การดำเนินงานในภาพรวม ยังมีปัญหาบางประการที่ทำให้การพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศยังไม่บรรลุ วัตถุประสงค์ดังที่คาดหวังไว้ เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าว มีเงื่อนไขสู่ความสำเร็จดังนี้ (สำนักงบประมาณ ของรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2562)

5.4.1 การพัฒนากีฬาของชาติเพื่อสร้างความเป็นเลิศ ต้องกำหนดนโยบายและโครงสร้างการขับเคลื่อนทางการกีฬาที่ชัดเจน โดยการกีฬาแห่งประเทศไทยและหน่วยงานกีฬาที่เกี่ยวข้องทั้งหมดร่วมกันกำหนดโครงสร้างนโยบายทางการกีฬา เป้าประสงค์ แผนการดำเนินงาน และกรอบระยะเวลาการดำเนินนโยบายที่ชัดเจน สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ทุกหน่วยงานด้านกีฬามีกรอบแนวทางดำเนินกรอย่างเป็นระบบ เป็นไปในทิศทางเดียวกันทั่วประเทศ

5.4.2 ควรกำหนดให้มีแผนงานการพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศ แยกออกมาดำเนินการเป็นการเฉพาะ เพื่อให้ง่ายต่อการติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์ของการใช้จ่ายงบประมาณ เนื่องจากโครงการ กิจกรรม และรายการค่าใช้จ่ายในการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศ ได้จัดสรรกระจายไปอยู่ในหลายแผนงาน ทั้งในแผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมและพัฒนากีฬาและนันทนาการ แผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน และแผนงานบูรณาการส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ ซึ่งจะทำให้ไม่สามารถติดตามผลการดำเนินงาน รวมทั้งไม่สามารถประเมินผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศได้อย่างชัดเจน

5.4.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศ โดยการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษทางกีฬาหรือพรสวรรค์ เพื่อส่งต่อให้มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ พัฒนาต่อยอดเข้าสู่ระบบการพัฒนานักกีฬาเยาวชนให้เต็มศักยภาพ มีความสามารถทางการกีฬาสูงสุด จนกระทั่งประสบความสำเร็จในระดับชาติและนานาชาติได้

5.4.4 ควรเร่งรัดให้มีการก่อสร้างศูนย์ฝึกกีฬาแห่งชาติส่วนกลาง (National Training Center: NTC) ที่ได้มาตรฐานระดับสากล และจัดทำแผนเพื่อจัดตั้งศูนย์ฝึกกีฬาแห่งชาติขยายให้ครอบคลุมทุกภูมิภาค เพื่อให้ประเทศไทยมีสถานที่ฝึกซ้อมกีฬาที่เป็นมาตรฐานและเพียงพอ รองรับแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักกีฬาและความหลากหลายของชนิดกีฬาในมหกรรมกีฬาระดับนานาชาติ

5.4.5 ควรจัดทำแผนระยะยาวสำหรับการผลิตและพัฒนาบุคลากรกีฬาของชาติในแต่ละวิชาชีพ ให้ได้มาตรฐานและเพียงพอ ตามประกาศคณะกรรมการการกีฬาแห่งประเทศไทยว่าด้วยการกำหนดบุคลากรกีฬาโดยเฉพาะการผลิตและพัฒนาผู้ฝึกสอนกีฬา ควรจัดทำให้เป็นระบบทั่วประเทศ เพื่อสร้างคุณภาพให้มีมาตรฐานระดับสากล เนื่องจากการนำวิทยาศาสตร์การกีฬามาใช้ในการสร้างพื้นฐานการเล่นกีฬา และการพัฒนาแบบฝึกที่เหมาะสมสำหรับนักกีฬาตั้งแต่เยาว์วัย ต้องอาศัยความรู้พื้นฐานที่ถูกต้องของผู้ฝึกสอนกีฬาซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนานักกีฬาเพื่อความเป็นเลิศได้อย่างต่อเนื่อง

5.4.6 มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ควรพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนให้ครอบคลุมชนิดหรือประเภทกีฬาที่คณะกรรมการกีฬาอาชีพกำหนดเพื่อให้นักกีฬาที่มีความเป็นเลิศสามารถต่อยอดสู่ระดับอาชีพได้

5.4.7 การกีฬาแห่งประเทศไทยควรจัดทำแพลตฟอร์มดิจิทัลกลาง เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศการกีฬาของประเทศไทยทั้งหมดมาไว้ในที่เดียวกัน และให้ทุกหน่วยงานด้านการกีฬาใช้เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อสื่อสารให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนประชาชนสามารถติดตามข่าวสารจากสื่อกีฬาที่ถูกต้อง ต่อเนื่อง และทันสมัย

5.4.8 ควรนำเงินสิทธิประโยชน์กลางจากผู้สนับสนุนการจัดมหกรรมการแข่งขันกีฬามาประกอบการพิจารณาจัดสรรและอนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของหน่วยงานการกีฬาแห่งประเทศไทย

6. บทสรุป

กีฬาช่วยพัฒนาคน สังคม และเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจไทย วิสัยทัศน์แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2566-2570) ต้องการพัฒนานักกีฬาให้ประสบความสำเร็จในการแข่งขัน รวมถึงการมีอาชีพทางการกีฬาที่ยั่งยืน โดยจัดให้มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักกีฬา การจูงใจ ความพร้อมของนักกีฬา การบริหารจัดการ ผู้ฝึกสอน/ผู้เชี่ยวชาญกีฬา การคัดเลือกนักกีฬา การจัดประสบการณ์ในการแข่งขัน งบประมาณ เป็นต้น มีแนวโน้มที่จะนำเวชศาสตร์การกีฬาและเทคโนโลยีมาใช้เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะองค์ความรู้และงานวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา นอกจากนี้ยังต้องอาศัยนโยบายที่สำคัญและมีความชัดเจน เช่น การจัดสรรงบประมาณแนวใหม่ที่หลายประเทศได้เน้นเป็นพิเศษคือผลสำเร็จในการจัดการทางการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ โดยมีคณะกรรมการเพื่อการพัฒนานักกีฬาเป็นเลิศ ศึกษาความเป็นไปได้ และมีมติที่จะลงทุนโดยพิจารณาจากความคุ้มค่าต่อเป้าหมาย

7. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2566). *แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2566-2570)*. กรุงเทพฯ : สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- บงกช จันทรสุขวงศ์, ปัญญา สังขวดี, ทวีทรัพย์ เขยผักแว่น และพงษ์เอก สุกใส. (2562). องค์ประกอบของการจัดการกีฬาในโรงเรียนกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*. 23(1) : 424-427.
- ประชุม บุญเทียม. (2566). ข้อเสนอปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศขององค์กรจากการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพของกีฬาแห่งประเทศไทย. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ*. 15(1) : 323-335.
- พงษ์เกษม สิงห์รุ่งเรือง. (2564). มิติใหม่ของการจัดการแข่งขันกีฬาสีภายในโรงเรียนเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของการแข่งขันกีฬภายในโรงเรียน. *วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*. 8(1) : 665-678.
- พัชรินทร์ ปาวะลี, อาพัทธ์ เตียวตระกูล และทัศนากา จารุชาติ. (2564). สภาพและแนวทางการพัฒนานักกีฬาด้วยหลักวิทยาศาสตร์การกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของสำนักงานกีฬาใน มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติวิทยาเขตภาคเหนือ. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*. 7(2) : 79-95.
- ฤทธิกร เกียรติกุลภักดี, สมเกียรติ ตุ่นแก้ว และไพโรจน์ ชูวงศ์. (2564). แนวทางการบริหารจัดการโครงการกีฬาเพื่อการแข่งขันสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนแม่จันวิทยาคม จังหวัดเชียงราย. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย*. 4(1) : 25-39.
- ลัดดา เรืองมนิธรรม และสืบสาย บุญวีรบุตร. (2559). ปัจจัยและแนวทางการพัฒนานักกีฬาสู่ความเป็นเลิศ: แบบจำลองประเทศไทย. *วารสารวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ*. 17(1) : 35-48.
- สภาปฏิรูปแห่งชาติ. (2558). *ข้อเสนอการปฏิรูปเร็ว*. กรุงเทพฯ : พิมพ์ลักษณ์.
- สมทบ จิตะฐาน. (2561). บทความเรื่องกีฬาอาชีพ. สืบค้นเมื่อ 18 มิถุนายน 2566. จาก <http://www.smat.or.th/view/>
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2562). *การศึกษาเพื่อวิเคราะห์งบประมาณการพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศ*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.